

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari

5-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahamatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imam Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanova – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti; Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizzon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna- psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasи mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti; Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islam akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

"Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzARB muammolari" elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Qurbanova Marg'uba

O'ZBEK TILI VA TIL SIYOSATI: TARIXIY EVOLYUTSIYA VA ZAMONAVIY
OMMALASHTIRISH VOSITALARI 13-15

Polvanov Azim Kuchkarovich

AMIR TEMUR QO'SHINIDA HARBIY TA'MINOT VA ASKAR SAFARBARLIGINING
MANBALARDА YORITILISHI 16-21

Esnazarova Zulfiya Baltashovna

QORAQALPOQLARNING SHAHAR MADANIYATI
(1873 – 1924) 22-27

Axmedov Shaxzod Farxon o'g'li

O'ZBEKİSTONDAGI YOSHLAR TASHKILOTLARI FAOLIYATI TARIXIDAN
(1991 – 2017-yillar) 28-36

Mamajonov Alisher, Alisherov Abduvohid

IKKINCHI JAHON URUSHI JANG MAYDONLARIDA ANDIJONLIK RAHBAR
XODIMLARNING ISHTIROKI 37-43

Mamasaidov Lutfillo Payzullo o'g'li

XALQ TA'LIMI SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA HAMKORLIK ALOQALARI 44-47

Asadova Ra'no Baymanovna

INNOVATIVE APPROACHES TO URBAN PLANNING AND TOURISM
INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT IN NEW UZBEKISTAN
(CASE STUDY OF INDIA'S EXPERIENCE) 48-52

Esanova Nilufar

1991-2024 YILLARDA O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASINING SANOAT
SOHASIDA HAMKORLIGI: NATIJALAR VA ISTIQBOLLAR
(HINDİSTON VA XİTOY MAMLAKATLARI MISOLIDA) 53-56

Abdug'aniyev Bekzod Abduvali o'g'li

O'ZBEK XONLIKLERİ VA USMONLI DAVLATI HUKMDORI SULTON SULAYMON
O'RТАSIDAGI SIYOSIY ALOQALAR 57-64

Xudoyberdiyev Axrorboy Nabi o'g'li

HUDUDIY YONDASHUV ASOSIDA YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATINI
AMALGA OSHIRISH: QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA 65-70

Zokirjanov Mirzohid Shuxrat o'g'li

XIX ASRNING IKKINCHI YARMI – XX ASR BOSHLARIDA BOKU NEFT
SANOATINING ROSSIYA IQTISODIY HAYOTIDA TUTGAN O'RNI 71-74

Xudayberdiyev Utkir Toshmuradovich

MUSTAQILLIK YILLARIDA TOSHG'UZOR-BOYSUN-QUMQO'RG'ON TEMİR
YO'LİNİNG QURILISHI VA UNING IJTIMOIY-IQTISODIY AHAMIYATI 75-80

O'rmonov Husniddin Baxriddin o'g'li

ULUG' VATAN URUSHINING DASTLABKI YILLARIDA O'ZBEKİSTON SANOATI 81-88

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Urdushev Xamrakul, Sirojiddin Eshanqulov</i>	
MEVA-SABZAVOTCHILIK KLASTERLARI:	
EKSPORTGA YO'NALTIRILGAN RIVOJLANISH	89-98
<i>Maxammadaliyeva Muslimaxon Sherali qizi</i>	
MOBIL ILOVALAR ORQALI XIZMAT KO'RSATISH:	
QULAYLIKMI YOKI NAZORAT VOSITASIMI?.....	99-104
<i>Xakkulov Akbar Uralovich</i>	
MARKAZIY BANK FOIZ SIYOSATINING BANKLARNING FOIZ RISKIGA TA'SIRI	105-111
<i>Amonov Mehriddin Oromiddinovich</i>	
TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BOSHQARISHDA RAHBARLIK USLUBI:	
AVTOKRATIK RAHBARLAR	112-117
<i>Ismoilova Dilfuza Ibodullayevna</i>	
HUDUDLARDA AHOLI SALOMATLIGINI TA'MINLANGANLIK DARAJASINI	
BAHOLASH USULLARI VA MEZONLARI	118-125
<i>Yangiboyev Rustam Berdiyarovich</i>	
TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIGINI BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI	126-131
<i>Ollanazarov Bekmurod Davlatmuratovich</i>	
DXSH LOYIHALARIDA INVESTITSION KRAUDFANDING MODELIDAN	
FOYDALANISH ORQALI INVESTITSION FAOLLIKNI OSHIRISH VA UNI TURISTIK	
XIZMATLAR KO'RSATISH SOHASIDA QO'LLASH ISTIQBOLLARI	132-143
<i>Eshqobilova Nigoraxon, Qurbanova Safiyabonu</i>	
DAVLAT BUDGETINING DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING	
NAZARIY ASOSLARI	144-150
<i>Umronov Eldorbek Sodirovich</i>	
HUDUDLARDA INNOVATSION XIZMATLAR TURLARI RIVOJLANISHINING	
EKZOGEN VA ENDOGEN OMILLARI, ULAR TASNIFI VA KO'RSATKICHLARI	151-159
<i>Turgunov Jasurbek, Siddikova Farangiz</i>	
OPPORTUNITIES AND PROSPECTS FOR DEVELOPING A GREEN ECONOMY	
IN UZBEKISTAN	160-172

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Ahmedova Dilrabo</i>	
YOSHLARNING MA'NAVIY-AXLOQIY QIYOFASINING SHAKLLANISHIGA TARIXIY	
JARAYONLARNING TA'SIRI	173-177
<i>Raxmatova Xolidaxon Xolikovna</i>	
NAQSHBANDIYLIKDAGI MUROSA FALSAFASIGA OID QARASHLARINING	
FALSAFIY TAHЛИLI	178-184
<i>Kurbanaliyev Ural Xatamovich</i>	
ZAMONAVIY AXLOQIY INQIROZ SHAROITIDA ABU MUHAMMAD ABDULLOH	
DORIMIY MEROSINING YOSHLAR MA'NAVIYATINI YUKSALTIRISHDAGI ROLI	185-189
<i>Soipova Mayjuda Karimjanovna</i>	
FAZL IBN AHMAD TA'LIMOTIDA BILISH MASALASI	190-194

<i>Jabborova Saodat Sattorovna</i>	
MA'NAVIYAT DAVLAT VA JAMIYAT RIVOJLANISHINING ASOSI	195-198
<i>Fayziyev Xurshid Jumayevich</i>	
VOLTER FALSAFIY QARASHLARIDA FRANSIYADA AGRAR MUNOSABATLAR TAHLILI	199-204
<i>Olimova Moxinur Ravshanbek qizi</i>	
YANGI O'ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA MA'NAVIYATNING O'RNI	205-208
<i>Usarkulov Oybek</i>	
O'ZBEKISTON VA JANUBIY KOREYA O'RTASIDAGI MADANIY, ILMIY-TEXNIKAVIY ALOQALARNING IJTIMOIY AHAMIYATI	209-214
<i>Majidov Sodiqjon Sadullayevich</i>	
IJTIMOIY ZIDDIYATLAR VA IJTIMOIY FALSAFIY TALQINLAR	215-218
<i>Абдуллаева Икбола Мохировна</i>	
КНИГА – КАК ОДИН ИЗ ОСНОВНЫХ ВИДОВ ИСКУССТВА – ИСКУССТВО СЛОВА	219-226
<i>Yusupova Ranoxon Tolibjonovna</i>	
MUHANDISLIK TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOIY- FALSAFIY OMILLARI	227-230
<i>Turabova Sevara Kattaqulovna</i>	
GLOBAL MEHNAT BOZORIDA SOFT SKILLS VA IJTIMOIY ONGNING STRATEGIK INTEGRATSIYASI	231-235
<i>Rustamov Ramz Rizoqulovich</i>	
DESTRUKTIV TARG'IBOT TA'SIRIDAN HIMOYALANISHDA TANQIDIY TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISH AHAMIYATI	236-240
<i>Aslanov Said Karimovich</i>	
TIZIMLI YONDASHUV VA BOSHQARUV FAOLIYATING O'ZORO ALOQADORLIGI	241-244
<i>G'aniyev Elbek Abdizoitovich</i>	
YOSHLARDA AXLOQIY INQIROZ KUCHAYISHIDA OMMAVIY AXBOROT VOSITALARINING ROLI	245-248
<i>Bozarov Dilmurod Mirzarasulovich</i>	
SINERGETIKANING ONTOLOGIK MUAMMOLARNI HAL ETISHDAGI O'RNI	249-252
<i>Ochilova Nigora Ruzimuratovna</i>	
GLOBAL MUAMMOLARNI BARTARAF ETISHDA XALQARO KUCHLAR BIRLASHUVINING AHAMIYATI	253-258
<i>Azimov Ozod Mamatkulovich</i>	
YOSHLARDA EKOESTETIK DUNYOQARASHNI SHAKLLANTIRISHNING FALSAFIY ASOSLARI	259-264
<i>Xolmirzayeva Jumagul Xamdamovna</i>	
TARIXIY MANBALARDA YOSH MUTAXASSISLARNI RIVOJLANТИRISH HAQIDAGI QARASHLAR	265-271
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Мамбетов Сердар Ахмедович</i>	
СПОСОБЫ ПЕРЕВОДА РУССКИХ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ НА КАРАКАЛПАКСКИЙ ЯЗЫК	272-280

<i>Qurbanova Hilola Maqsadbek qizi</i>	
PRACTICAL NEEDS' ANALYSIS OF SOME BILINGUAL STUDENTS	281-288
<i>Rakhmonova Yulduz Khusanova</i>	
A HETEROGENEOUS LEGACY: EXAMINING HEMINGWAY'S STYLE IN HIS LATER YEARS	289-295
<i>Yakubova Nilufar Egamberganovna</i>	
ESKI O'ZBEK TILIDA TAF'IL QOLIPLI O'ZLASHMALAR	296-301
<i>Sadullayeva Muxlisa Xamrayevna</i>	
ZAMONAVIY O'ZBEK HIKOYALARIDA BADIY KONFLIKT MASALASI	302-307
<i>Shomurodova Shahlo, Axmedjanova Farida</i>	
MARGARET DRABBLENING "THE MILLSTONE" ASARIDAGI NOYOB KO'RINISH	308-311
<i>Nazarov Sardor Shamurodovich</i>	
A COMPARATIVE STUDY OF THE STRUCTURAL-SEMANTIC FEATURES OF ENGLISH AND UZBEK WORD COMBINATIONS	312-315
<i>Otajonova Dildor Baxtiyarovna</i>	
HAQORAT VA TAHDIDLAR BILAN BOG'LIQ DA'VOLARNI SUD-LINGVISTIK EKSPERTIZADAN O'TKAZISH ALGORITMI	316-325
<i>Файзуллина Наргиза Дамировна</i>	
СОВРЕМЕННЫЕ СИНОНИМЫ И ТЕРМИНЫ КОМПЬЮТЕРНО-ИГРОВОГО СЛЕНГА В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	326-331
<i>Sodiqova Dinora Ilhom qizi</i>	
ANALYSIS OF PRINCIPLES OF CONVEYING FEELINGS CONCERNING LITERARY TRANSLATION	332-337
<i>Nazimova Himmatoy</i>	
"DEV" VA "YALMOG'IZ" OBRAZI ETIMOLOGIYASI, KELIB CHIQISHI VA MADANIY ILDIZLARI T AHLILI	338-342
<i>Arziqulova Xurshida, Mustanova Shohista</i>	
SHARQ VA G'ARB DRAMATURGIYASI: MADANIY ALOQALAR VA ILHOM MANBALARI	343-348
<i>Azizova Feruza Rejvaliyevna</i>	
TA'LIM JARAYONIDA INNOVATSION G'OYALAR VA TEXNOLOGIYALARNI JORIY QILISH ZAMONAVIY TA'LIMNING BOSH STRATEGIYASI	349-353
<i>Agzamova Gulrux Ravshan qizi</i>	
XITOY TILIDAGI MUROJAAT ATAMALARINING UMUMIY VA XUSUSIY BELGILARI	354-358
<i>Sherkulov Sardor Komilovich</i>	
SOCIAL PROBLEMS IN THE WORKS OF THOMAS HARDY: AN INVESTIGATION OF CLASS INEQUALITY, GENDER AND INDUSTRIALIZATION	359-364
<i>Rasulov Zubaydullo, G'ayratova Oybegim</i>	
DISKURS — LINGUAPRAMAGMATIK YONDASHUV OBYEKTI SIFATIDA	365-368
<i>Bozorova Umida Qilichovna</i>	
BADIY KIRITMALARNI ROSSIYADA O'RGANILISHI	369-372
<i>Nuriddinova Huriyat Baxtiyorovna</i>	
TOPISHMOQLARNING SEMANTIK XUSUSIYATLARI	373-376

Mamadiyorova Hilola

TAOM NOMLARINING TARJIMA JARAYONIDA MADANIY TAFOVUTLARNING

TA'SIRI 377-384

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Abdullayeva Nodira Odil qizi

OILAVIY (MAISHIY) ZO'RAVONLIK OMILLARI MAJMUASI 385-393

Jo'raqulov Javohir Musoqul o'g'li

TOVLAMACHILIK JINOYATINI AXBOROT TEKNOLOGIYALARIDAN
FOYDALANIB SODIR ETISH AMALIYOTI: MUAMMO VA YECHIMLAR 394-399

Otamirzayev Oybek Murodullo o'g'li

YER OSTI SUVLARINI MUHOFAZA QILISH VA ULARDAN FOYDALANISHNING
PREDMETI VA USULLARI 400-407

Утебаев Саламат, Калбаева Эльдора

ВОПРОСЫ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПРЕСТУПЛЕНИЕ
ХУЛИГАНИЯ В НЕКОТОРЫХ ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ 408-413

Nuriddinov Ismoil O'lmas o'g'li

BURHONUDDIN MARQ'INONIYNING "HIDOYA" ASARIDA JINOYAT VA JAZO
MUVOZANATIGA OID AYRIM MASALALAR 414-420

Jabbarova Yulduz Ibrohim qizi

SUN'YI INTELLEKTNING NOTO'G'RI XULOSALARI (GALLYUTSINATSIYALAR):
MOHIYATI, SABABLARI VA HUQUQIY TARTIBGA SOLISH ZARURATI 421-432

Burxonov Shahzod Burxon o'g'li

XALQARO MEHNAT STANDARTLARI VA MEHNAT SHAROITLARINI
TARTIBGA SOLISH 433-438

Avezov Umidjon Toshpulatovich

O'ZBEKİSTONDA KASABA UYUSHMALARI FAOLIYATINING RIVOJLANISH
BOSQICHLARI TAHLILI 439-446

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Максудов Улугбек Курбанович

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ ФОРМИРОВАНИЯ АКТИВНОСТИ
СТУДЕНТОВ В ИННОВАЦИОННЫХ И СТАРТАП-ПРОЕКТАХ
В УСЛОВИЯХ МИРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ 447-453

Lutfillayev Maxmud, Egamberdiyeva Feruza

SUN'YI INTELLEKT TUSHUNCHASI, TARIXI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI 454-458

Haqberdiyev Baxtiyor Rustamovich

O'QUV FAOLIYATI TAMOYILLARIDA INTEGRATIV VA SINERGETIK YONDASHUVLAR 459-463

Jamolova Gulbadanbegim, Muhammadiyeva Elmira

TALABALARDA TAHLILII FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK
ASOSLARI 464-468

Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich

TA'LIM JARAYONIDA RAQAMI LI TEXNOLOGIYALARDAN KOMPLEKS
FOYDALANISHNING METODIK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 469-478

<i>Ishonkulov Ashraf Kurbonkulovich</i>	
GLOBALASHUV SHAROITIDA TA'LIM JARAYONIDA INFORMAL TA'LIM	
YONDASHUVDAN FOYDALANISH ZAMONAVIY PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	479-484
<i>Esboganova Baxit Daribayevna</i>	
UMUMTA'LIM MAKTABLARDA CHIZMACHILIK DARSALARIDA O'QUVCHILARGA	
AMALIY MASHG'ULOTLAR OLIB BORISH METODIKASI	485-490
<i>Kamalova Dilnavoz, Amurillayeva Munira</i>	
TEXNOLOGIYA DARSALARINI O'TISHDA SINFDAN TASHQARI ISHLARNI TASHKIL	
ETISHNING AHAMIYATI	491-495
<i>Abdullaeva Dilgora Ulugbekovna</i>	
AKTUAL'NYIE PROBLEMY PREPODABANIIA PRAVOVYX DISCIPLIN	
W TEKHICHESKIH VUZAX	496-503
<i>Xamidova Zaynura Ramazonovna</i>	
STEAM TA'LIM TEXNOLOGIYASINING TA'LIM JARAYONIDA QO'LLANILISHI VA	
RIVOJLANISHIDA PEDAGOGIK MUAMMOLAR	504-508
<i>Mustayeva Guldora, Mustayeva Guliston</i>	
SCIENTIFIC FOUNDATIONS OF REFLECTION MECHANISMS	
IN PEDAGOGICAL ACTIVITY	509-514
<i>Avazova Munisa</i>	
TA'LIM DIZAYNIDA O'QUVCHILARNING MOTIVATSIIYASINI OSHIRISH:	
GAMIFIKATSIYA VA INTERAKTIV METODLARNING TA'SIRI	515-517
<i>Abdullayeva Mohigul, Fazliddinov Muhammadali</i>	
SUN'YI INTELLEKT VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING XXI ASRDAGI	
ROLI HAMDA ULARNING TURLI SOHALARGA TA'SIRINI O'RGANISH	518-521
<i>Urinova Dilbar Abdusamat qizi</i>	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TA'LIM FAOLIYATINI	
MODERNIZATSIYA QILISHDA TARBIYACHILARNING OTA-ONALAR BILAN	
ISHLASHINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI	522-526
<i>Turdaliyeva Qizlarxon Ilhomjon qizi</i>	
BOSHLANG'ICH SINFLARDA INGLIZ TILI O'QITISHNING FUNKSIONAL YONDASHUV	
METODLARI	527-532
<i>Baratov Jo'raqo'zi Shukurjon o'g'li</i>	
BO'LAJAK MUHANDISLARNI TAYYORLASHDA AMALIY MASHG'ULOTLARDA NOSTANDART	
TOPSHIRIQLARDAN FOYDALANISH METODIKASI	533-539
<i>Suvanova Gulbaxor Baxromovna</i>	
KO'P MILLATLI MAKTABLARDA MADANIYATLARARO KOMPETENSIYANI	
RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY	
YONDASHUVLAR	540-543
<i>Qarshiyeva Muborak, Karshiyev Jaxongir</i>	
BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING LINGVISTIK KOMPETENSIYASINI	
SHAKLLANTIRISH ORQALI XALQARO BAHOLASH DASTURLARI(PIRLS)GA	
TAYYORLASH USULLARI	544-547
<i>Djurayeva Nargis Narkulovna</i>	
BOSHLANG'ICH TA'LIM PEDAGOGIKASIDA O'QUVCHILARDA NAFOSAT	
TARBIYASINING O'RNI	548-552

<i>Otabayev Iskandar Abdug'aniyevich</i>	
KREDIT-MODUL TIZIMI ORQALI O'QUV REJALARINI ISHLAB CHIQISH VA ULARNI AMALIY TATBIQ ETISH BOSQICHLARI	553-562
<i>Bozorov Zokir, Ravshanova O'g'ilshod</i>	
BO'LAJAK MATEMATIKA FAN O'QITUVCHILARINING PLANIMETRIYA BO'YICHA KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA TALABALAR MUSTAQIL ISHLARINING ROLI	563-568

Received: 15 April 2025**Accepted:** 1 May 2025**Published:** 10 May 2025*Article / Original Paper***THE HISTORY OF YOUTH ORGANIZATIONS' ACTIVITIES IN UZBEKISTAN
(1991 - 2017)**

Akhmedov Shakhzod Farkhod ugli,
Head of the Department of Modern History,
Institute of History of Uzbekistan,
doctor of philosophy (PhD) of historical sciences

Abstract. This article provides a scientific and analytical review of the general activities of youth organizations at the national level in Uzbekistan from 1991 to 2017. The article analyzes the structural changes implemented within these organizations, the attitude of government bodies toward them, the goals and tasks set for the organizations, the promoted ideas and initiatives, as well as the results achieved. In addition, the article highlights the shortcomings in the organizations' work on youth issues and the causes and consequences of these shortcomings.

Keywords: Pioneer, Komsomol, "Youth Union", "Kamolot" Foundation, "Kamolot" youth social movement , "Kamalak" children's organization, "Kamolot Employment" agency, "Kamolot" scholarship, "Youth Initiatives" center, Youth Houses.

**O'ZBEKİSTONDAGI YOSHLAR TASHKİLOTLARI FAOLİYATI TARİXİDAN
(1991 - 2017-yillar)**

Axmedov Shaxzod Farkhad o'g'li
O'zbekiston FA Tarix instituti
"Eng yangi davr tarixi" bo'limi boshlig'i,
tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya. Mazkur maqolada 1991–2017-yillar davomida O'zbekistondagi respublika darajasidagi yoshlар tashkilotlarining umumiy faoliyati ilmiy-tahliliy asosda ko'rib chiqiladi. Maqola doirasida ushbu tashkilotlarda amalga oshirilgan tuzilmaviy o'zgarishlar, hukumat idoralarining ularga bo'lgan munosabati, tashkilotlar oldiga qo'yilgan maqsad va vazifalar, ilgari surilgan g'oya va tashabbuslar, shuningdek, erishilgan natijalar atroflichcha tahlil etiladi. Shu bilan birga, tashkilotlar tomonidan yoshlар muammolari bilan ishlashda yo'l qo'yilgan kamchiliklar hamda mazkur kamchiliklarning sabab va oqibatlari ko'rsatib beriladi.

Kalit so'zlar: Pioneer, Komsomol, "Yoshlar ittifoqi", "Kamolot" jamg'armasi, "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakati, "Kamalak" bolalar tashkiloti, "Kamolot bandlik" agentligi, "Kamolot" stipendiyasi, "Yoshlar tashabbuslari" mazkazi, Yoshlar uyular.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I5Y2025N04>

Bugungi kunda dunyoda yoshlarni ma'lum bir maqsad yo'lida birlashtiruvchi turli tuzilmalar mayjud bo'lib, ular tomonidan asosiy e'tibor yoshlar muammolarini hal qilishga va ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratiladi. Bu kabi tashkilotlar faoliyatida bevosita hukumatlarning o'rni muhim bo'lib, ular aynan shu kabi tashkilotlar orqali yoshlarni ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy va madaniy jarayonlarga faol jalb etishi mumkin bo'ladi. Xalqaro miqyosida olib qaralganda xam ko'plab davlatlarda bu kabi tashkilotlar faoliyati hukumatlar tomonidan doimo qo'llab-quvvatlanib kelinadi.

Sovet hokimiyati uzoq yillar O'zbekiston SSR da yoshlarni kommunistik g'oyalarga sodiq ruhda tarbiyalash yo'lida keng ko'lami harakatlar amalga oshirdi. Bundan ko'zlangan maqsad yoshlarni qattiq nazorat ostida ushlab turish, kommunistik mafkura manfaatlariga bo'ysundirish, o'zlariga ko'r-ko'rona xizmat qiladigan avlodni shakllantirish edi. Yosh yigit va qizlar maktab chog'idanoq ana shu tizim iskanjasiga tushirishga harakat qilinar, bu yo'lida avval "pioneer"¹, so'ngra "komsomol"² degan, zulmkor partiyaning o'ng qo'li, "kenjatoy vorisi" bo'lgan tashkilotlarga a'zo qilinardi [1;23-b]. Ammo bu bilan ular o'z maqsadlariga erishib, yoshlarning barcha qatlami ushbu tashkilotlarning g'oyalalariga ergashgan, deb xulosa qilmaslik zarur. Tashkilotlarga a'zolik borasida ham ma'lum bir tartib qoidalar ishlab chiqilgan edi. Masalan, pionerlar safiga 9 yoshdan 14 yoshgacha bo'lgan maktab o'quvchilar "tantanali qasamyod" orqali qabul qilingan. Asosiy e'tibor ularga kommunistik jamiyatning asosiy qadriyatlar o'rgatish, kommunistik g'oyalarga sodiqlik, mehnatni ulug'lash, "vatanparvarlik" hissini uyg'otishga qaratilar edi. "Komsomol" esa go'yoki yoshlar uchun navbatdagi "siyosiy" tashkilot bo'lib, 14 yoshdan 28 yoshgacha bo'lgan yoshlar uning safiga saralanib qabul qilingan.

Sovet hukumati yoshlar ongiga kommunistik g'oyalarni singdirishda bevosita o'quv muassasalaridagi ta'lim jarayonidan ham foydalangan. Darslar va fanlarning mazmuni kommunistik va sotsialistik g'oyalarga muvofiqlashtirilgan. Shuningdek, yoshlarning siyosiy savodxonligini oshirish maqsadida partiyaning ta'limiy dasturlari va targ'ibot ishlari kuchaytirilgan. Yoshlar uchun yaratilgan kitoblar, gazeta va jurnallar, radio, televide niye va hatto kinofilmlar orqali ham kommunistik g'oyalalar targ'ib qilingan. Shuningdek, ko'plab ijodiy va madaniy tadbirlar yoshlar o'rtasida kommunistik va sotsialistik g'oyalarni targ'ib qilishga yo'naltirilgan. Shuningdek, sovet hokimiyati yoshlarning tarbiyasini ham qattiq nazorat qilishga intilar, partiyaning g'oyalalariga amal qilishlarini kuzatib borar, "xato qilgan" yoshlar bilan ishslash va ularni "do'stona tarbiyalash" ga alohida e'tibor qaratar edi.

O'zbekiston mustaqilligi tiklanganidan so'ng, yoshlarni bu kabi puch g'oyalalar ta'siridan olib chiqish, yangicha qadriyatlar asosida tarbiyalash, muayyan bir tashkilot orqali manfaatlarini himoya qilish, qiziqishlarini qo'llab-quvvatlash, muammolarini hal qilish, ta'lim-tarbiya jarayonlarida ham o'ziga xos yoshlar bilan ishlovchi tizimni yaratish zarurati yuzaga keldi. Dastavval mamlakat yoshlarini birlashtirish uchun 1991-yilda sobiq "Komsomol" tashkiloti negizida "Yoshlar ittifoqi" tashkiloti tuzilib, "yangi tashkilot" o'z faoliyatida qator ishlarni amalga oshira boshladi. Jumladan, iqtidorli yoshlarni rag'batlantirish borasida ishlar boshlanib, fan va texnika sohasi bo'yicha beriladigan maxsus mukofot joriy qilindi. Yoshlarni ish bilan ta'minlash va o'z biznesini boshlashga ko'maklashish maqsadida 300 dan ortiq yoshlar markazlari va korxonalar tuzildi. Tashkilot tashabbusi bilan 1992-yildan "Talabalar jamg'armasi" faoliyati yo'lga qo'yildi. 1994-yildan tarbiyasi og'ir, ichki ishlar idoralarida ro'yxatda turuvchi o'smirlar uchun harbiy sport oromgohlari tashkil etish tajribasi yo'lga qo'yildi. 1995-yildan boshlab esa, "Quvnoqlar va Zukkolar" ko'rik tanlovi tashkil qilindi*[2;61-b]³. Umuman olganda, "Yoshlar ittifoqi" faoliyat yuritgan davrda o'tish davrining qiyinchiliklariga qaramasdan yoshlarga oid davlat siyosatini muvofiqlashtirishga, mamlakatdagi yoshlarning muammolarini o'rganish, ularni har tomonlama himoyalashga o'z hissasini qo'shishga harakat qildi. Yoshlar hukumatning olib borayotgan siyosati tarafdoi

¹ Lenin nomidagi butun ittifoq pioneer tashkiloti, 1922-yil 19-mayda tuzilgan.

² Butunittifoq Leninchgi kommunistik yoshlar uyushmasi, 1918-yil 29-oktyabrda tuzilgan.

³ Moskvada 1961-yilda tashkil qilingan "Клуб весёлых и находчивых" g'oyasi asosida.

ekanligi, mamlakatda olib borilayotgan ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy sohadagi islohotlarni qo'llab-quvvatlovchi kuch ekanligini tashkilot tomonidan bot-bot ta'kidlangan bo'lsa-da[3], ijtimoiy-iqtisodiy muammolar girdobiga tushib qolgan yoshlarda tashkilotga xayrixohlik, vatanparvarlik tuyg'usining shakllanishini qiyin kechdi. Shuningdek, tashkilot o'z faoliyatida bir qator to'siqlarga uchradi, xato va kamchiliklarga yo'l qo'ydi. Bunda avvalo, tashkilotning g'oya va dasturlari to'liq eskicha bo'lganligini aytish lozim. Chunki "Yoshlar ittifoqi" ning ustavi leninchi kommunistik yoshlar ittifoqining ustaviga asoslangan holda tasdiqlangan edi. Boshqacha aytganda, "Yoshlar ittifoqi" sobiq sovet tuzumidagi yoshlar tashkiloti – "Komsomol" ning g'oyalarini shunchaki saqlab qolgan. Bunga bir nechta misollar keltirish mumkin. Misol uchun "Yoshlar ittifoqi" tomonidan 1994-yilda chaqirilgan qurultoy mustaqillik davrida yoshlar tashkilotlarining aslida birinchi qurultoyi bo'lsa-da, "negadir" 26-sonli deb raqamlangan. Fikrimizcha, ular o'zlarini hali-hanuz eski tuzum tashkilotining davomchilarini sifatida ko'rishgan. Shuningdek, ustavda belgilangan "Yoshlar ittifoqi" a'zoligiga qabul qilish, a'zolarning xatti-harakatlari nazorat qilish, xatolarga yo'l qo'yan a'zolarni kechirmaslik, a'zolikdan chiqarish, tashkilotning rahbar lavozimlariga nomzodlarni "tanlab olish" masalalari to'liqligicha "Komsomol" tashkiloti aqidalariga asoslangan edi [4;74-76-b]. Ushbu jihatlar tashkilot o'z faoliyatida eski kommunistik mafkuradan holi tashkilot sifatida faoliyat yuritishni amalda imkonsiz bo'lganligini bildiradi. "Yoshlar ittifoqi" faoliyatiga iqtisodiy muammolar ham sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Tashkilot faoliyatining moliyaviy asoslari asosan a'zolardan tushadigan mablag'larga bog'liqligi, tashkilot qoshida tadbirkorlik faoliyati bilan yetarlicha shug'ullanilmaganligi shusiz ham og'ir bo'lgan iqtisodiy holatni yanada taranglashtirdi. Yoshlar orasida ishsizlik ko'rsatkichlarining oshishi, boshlang'ich tashkilotlar ochilgan mehnat jamoalarida yoshlarga ish haqining o'z vaqtida to'lanmasligi kabi holatlar a'zolik badallarining tashkilot hisob raqamiga tushishini kechiktirgan. Shuningdek, xodimlar bilan ishslash, ularni tanlash, joy-joyiga qo'yish masalasi ham deyarli hal etilmadi. Tashkilotning quyi tizimlarida o'sha davr talablariga umuman javob bermaydigan xodimlar rahbar lavozimlariga qo'yildi. Bu esa yoshlarni muammolari bilan ishslash tizimida jiddiy qiyinchiliklarni vujudga keltirgan [2;63-b]. Rahbar lavozimlarga tayinlanganlarning tarjimai holiga e'tibor qaratilsa, ularning ko'pchiligi ilgari partiya yoki kommunistik yoshlar tashkilotlarida faoliyat yuritganligini ko'rish mumkin. Boshqa tarafdan, ushbu davrda sotsialistik dunyoqarashdan xoli, bozor munosabatlariga o'tish tamoyillarini to'g'ri anglab yetgan, yangicha dunyoqarashga ega xodimlarning mavjud bo'limganligini tabiiy holat sifatida qabul qilish lozim.

"Yoshlar ittifoqi" faoliyatida ko'zga tashlangan muammo va kamchiliklar uning faoliyatini tubdan isloh etish, yoshlar tashkilotining tashkiliy huquqiy shaklini qayta ko'rib chiqqan holda tashkil etish ehtiyojini vujudga keltirdi. Aynan shu jihatlarni inobatga olgan holda 1996-yil 17-aprelda O'zbekiston yoshlarining "Kamolot" jamg'armasiga asos solindi [5]. Korxona, tashkilot, o'quv yurtlari, mahallar va mehnat jamoalarida jamg'armaning jamoatchilik markazlari tuzildi va ular dasturiy maqsadlarni belgilashda to'la mustaqil ekanligi qayd qilindi.

O'zbekiston yoshlarining "Kamolot" jamg'armasi ham faoliyatining dastlabki davrida bir qator ishlarni amalgalash oshirganligini ta'kidlash o'rinali. Jumladan, 1997-yilda tizimda faoliyat yuritayotgan kadrlar malakasini oshirish, qayta tayyorlash va yoshlar muammolarini o'rganish maqsadida "Yoshlar muammolari" instituti ochildi; 1998-yilda "Siz qonunni bilasizmi" ko'rik tanlovi ilk marotaba tashkil etildi; Yoshlar o'rtasida milliy qadriyatlarni targ'ib qilish, ma'naviy qiyofasini shakllantirish maqsadida qator tadbirlar o'tkazildi; Yoshlarning huquqiy

madaniyatini yuksaltirish maqsadida qator seminar va o'quvlar tashkil qilindi; Yoshlar turizmini rivojlantirish uchun maxsus turistik dasturlar amalga oshirildi; Sport-salomatlik sohasida bir qator ishlar jumladan, 1997-yildan "Shunqorlar" harbiy sport musobaqasi yo'lga qo'yildi. Shuningdek, 10 ga yaqin sport turlari bo'yicha "Kamolot kubogi" musobaqalari o'tkazildi. Tadbirkorlik va yoshlar bandligi sohasiga alohida e'tibor qaratildi. O'tkazilayotgan tadbirlarni mablag' bilan ta'minlash, yangi ish joylarini tashkil etish, turli sohalarda yoshlarga xizmat ko'rsatishni tashkil etish maqsadida 10 dan ortiq firmalar faoliyati yo'lga qo'yildi [2;66-68-b]. Shu bilan birga, "Kamolot bandlik" agentligi, kasb-hunarga yo'naltiradigan o'quv markazlari faoliyati yo'lga qo'yilganligi, bo'sh ish o'rinnari yarmarkalarining o'tkazilganligini ham alohida ta'kidlash lozim.

Biroq jamg'arma dastlabki yillarda yuqoridagi kabi qator ishlarni amalga oshirgan bo'lsa-da, keyinchalik uning faoliyatida turli muammolar ko'zga tashlana boshlangan. Jumladan, u ijtimoiy jarayonlardan, ta'lim tarbiya ishlaridan, ma'naviy hayotdan, jamiyatdagi ijtimoiy muammolardan ajralib qoldi. Shuningdek, ular kundalik turmush tashvishlari bilan o'ralashib qolgan, dunyoqarashi tor, jamiyat hayotida faol ishtirok etmaydigan yoshlar orasiga kirib bora olmadi. Boshqa tarafdan, "Kamolot" yoshlar jamg'armasi o'zini mablag' bilan ta'minlaydigan jamoat birlashmasi bo'lgan. Dasturiy vazifalarini bajarish uchun tadbirkorlik orqali mablag' topishga majbur bo'lingan. Bu hol jamg'arma quyi bo'g'inlarini achinarli holatga olib kelib qo'yan. Jamoatchilik markazlarining mustaqil faoliyat yuritishi quyi tuzilmalar va boshqaruv organlari o'rtasidagi aloqalarning uzilishiga olib kelgan. Bularning barchasi, jamg'arma tizimidan malakali mutaxassislarning ketib qolishiga, xodimlar qo'nimsizligiga olib kelgan. Tashkilotning "jamg'arma" deb nomlanishi uning jamiyat tasavvurida moliyaviy ko'mak ko'rsatuvchi xayriya tashkilot sifatida gavdalantirgan. Jamg'armaning tashkiliy-huquqiy shakli ijtimoiy fond sifatida belgilanishi uning respublika darajasida yoshlar bilan ishlovchi tashkilot sifatidagi o'rnini yo'qolishiga olib kelgan. Jamg'armaning ta'sis hujjatlarida a'zolik to'g'risidagi qoidalarning belgilab qo'yilmaganligi bois yoshlarda tashkilotga a'zolik tushunchasi yo'qolgan [2;69-70-b].

Shu boisdan 2001-yil boshlarida mamlakat yoshlarining navbatdagi tashkiloti "Kamolot" yoshlari ijtimoiy harakatini tuzish bo'yicha tashabbus guruhi ish boshladi. O'sha yilning 25-aprel kuni Toshkentda bo'lgan yoshlar qurultoyda o'zini o'zi boshqaradigan nodavlat, notijorat tashkilot – O'zbekiston Respublikasi "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakati (YoIH) tuzilgan. Ushbu qurultoyda tashkilotning me'yoriy hujjatlarini pishiq-puxta tayyorlash asosiy vazifa sifatida belgilanganligi, bir qator mamlakatlar (AQSh, Kanada, Buyuk Britaniya, Rossiya) dagi yoshlar tashkilotlarining ish uslubi va faoliyati o'rganilganligi qayd etilgan [6]. "Kamolot" YoIH ning asosiy maqsadi yoshlarni birlashtirish, jamiyatda munosib o'rnini egallashga ko'maklashish, ularning manfaatlarini himoya qilish, yosh yigit-qizlarning o'z aql zakovati, kuch-g'ayratini to'la namoyon etishi uchun zarur shart sharoit yaratib berish, yosh avlodning tayanchi va suyanchi bo'lishdan iborat deb belgilandi. Harakatning Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar, Toshkent shahar, tuman va shahar bo'limlari, ta'lim muassasalari, harbiy qismlar, huquq-tartibot organlarida boshlang'ich tashkilotlari tuzilib, 14 yoshdan 28 yoshgacha bo'lgan O'zbekiston fuqarolarini o'z saflarida ixtiyoriy ravishda birlashtirgan holda faoliyat ko'rsata boshladi.

"Kamolot" YoIH ga kelib o'zidan oldingi yoshlar tashkilotlari faoliyatida duch kelgan moliyaviy qiyinchiliklar birmuncha yechimini topdi, deb hisoblash mumkin. Bunda O'zbekiston

yoshlarining "Kamolot" ijtimoiy harakatini rivojlantirish jamg'armasi tuzilib, hisoblangan kichik biznes korxonalari (savdo korxonalaridan tashqari) tomonidan yagona soliq to'lovi qiyamatining 8 foizini ushbu jamg'armaga o'tkazish belgilandi [7]. 2002-yilda "Kamolot" YoIH markaziy kengashi ijroiya qo'mitasining "Kamolot" stipendiyasi ta'sis etilib, har yili bakalavr, magistr va kursantlarga berib borildi. 2003-yildan "O'zbekiston belgisi" ko'krak nishoni ta'sis etildi [8]. 2004-yildan respublika bo'ylab 96 ta ijtimoiy markazlar tashkil etilib, ularda 316 ta to'garaklar faoliyat yuritgan. 2005-yildan boshlab esa "Yurt kelajagi" ko'rik tanlovi tashkil etila boshlandi. 2006-yil 29-noyabrda bo'lib o'tgan "Kamolot" YoIH 5 yillik faoliyatiga tanqidiy baho berildi. Shu sababdan tashkilot keyingi faoliyatida asosan o'z nufuzini ko'rsatishga harakat qildi. Bu davrda yoshlar tashkilotiga hukumat tomonidan alohida e'tibor qaratildi [2;78-b]. 2008-yil "Yoshlar" yili, 2010-yil esa "Barkamol avlod" yili deb e'lon qilinib, alohida davlat dasturlari qabul qilindi. 2005-yildan muddatli harbiy xizmatni o'tagan va to'lov-kontrakt bo'yicha o'qishga kirgan talabalarga "Kamolot" YoIH faoliyatida faol ishtirok etgan taqdirda 35 foiz shartnoma to'lovi to'lab berish amaliyoti joriy qilindi [9]. Yoshlarni uy-joy bilan ta'minlash, ularga imtiyozli ipoteka kreditlari berish masalasida "Kamolot" YoIH o'z o'rniga ega bo'la boshladi. Bunda "Kamolot" YoIH Markaziy kengashi, Moliya vazirligi va Ipoteka bank ATB hamkorligida ishlab chiqilgan tavsiya asosida uy-joyga muhtoj yosh oilalarni aniqlash va ularga imtiyozli kreditlar olishlari uchun tavsiyanomalar berila boshlandi [10]. Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 8-sentyabrdagi qarori [11] bo'yicha hududlarda ko'p qavatli uylar qurish va yosh oilalarga imtiyozli kredit asosida berish ishlari olib borilib, 2014–2015-yillarda 2078 ta oilaga mazkur uylar topshirildi. Shuni ta'kidlash lozimki, bunda "Kamolot" YoIH yosh oilalarga to'g'ridan-to'g'ri uy bermagan, balki "Kamolot" uylari sifatida barpo etilayotgan ko'p qavatli uylarga nomzodlarni tanlab berishda tavsiyanoma bergen. Kamolot YoIH qoshida 2001-yilda "Kamalak" bolalar tashkiloti tashkil topgan. Tashkilot 7 yoshdan 14 yoshgacha bo'lган məktəb o'quvchilarini birlashtirgan. Ma'lumotlarga ko'ra, 2001-yilda tashkilotga 4,2 mlndan ortiq bolalar a'zo bo'lib kirgan va har yili doimiy ravishda a'zolari soni oshib borgan. "Kamalak" bolalar tashkiloti tomonidan bolalarning maktabdan tashqari to'garaklarga biriktirish borasida muayyan ishlar amalga oshirildi. Bundan tashqari tashkilot tizimida sardorlar kengashining faoliyati yo'lga qo'yilib, 2008-yilga kelib respublika bo'yicha 300 mingdan ortiq sardorlar faoliyat ko'rsatganligi qayd etilgan [12;29-b]. 2006-yildan keyingi davrda "Kamolot" YoIH faoliyatidagi ayrim kamchiliklar tashkilotga a'zolik masalasining aniq tartiblari ishlab chiqilmadi va tartibga solinmadni. Asosan "rasmiyatchilik uchun" yirik va ommaviy tadbirlar o'tkazishga e'tibor qaratilgan. Tashkilot faoliyatida tezda katta natijalarga erishish va jamiyat oldida yuzaki obro' orttirishga intilish kuchaygan. Boshqa tomonidan esa "Kamolot" YoIH kadrlari orasidan rahbar lavozimlarga zaxira kadrlar shakllantirilib borilgan. Ammo bu kadrlar orasidan juda ozchiligi keyingi faoliyatida ushbu natijaga erishgan xolos. Natijada "Kamolot" YoIH faoliyatida faol qatnashayotgan ko'plab yoshlarning harakatga bo'lган ishonchi so'nib borib, uning tarkibidan chiqib keta boshlashgan. Boshqa tarafdan, aynan "Kamolot" tizimida faoliyat yuritib, keyinchalik respublika boshqaruv organlarida, vazirlik va idoralarda rahbar lavozimlarda ishlaganlar ham mavjudligini ta'kidlash joiz.

"Kamolot" YoIH ning 2011-yil 23-dekabrdagi bo'lib o'tgan III qurultoyida ham yoshlar tashkilotining 2006–2011-yillardagi faoliyati tanqidga uchradi. Keyingi yillarda tashkilot faoliyatini jonlantirish borasidagi vazifalar belgilandi. Shu tariqa 2012–2017-yillarda

harakatning ijtimoiy-huquqiy sohadagi loyihalari soni 5 barobar, unda ishtirok etganlar soni esa 8 barobar ko'paydi. Bu borada O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligiga bag'ishlab o'tkaziladigan "Biz buyuk yurt farzandlarimiz" shiori ostidagi festivalni alohida ta'kidlash lozim. "Kamolot" YoIH tomonidan yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazish uchun gazeta, televide niye va radio imkoniyatlaridan, ma'naviy-ma'rifiy tadbirdan foydalanishga ko'proq urg'u berildi. Ayniqsa "Ommaviy madaniyat" niqobi ostida kirib kelayotgan milliy madaniyatimizga yot bo'lgan odatlarning oldini olishga keng e'tibor qaratildi. Ma'lumotlarga ko'ra, 2016-yilda "Kamolot" YoIH faollari "ijtimoiy tarmoqlar buzg'unchi g'oyalarning tarqatilishi uchun qulay vosita", degan vaj bilan o'zbekistonlik yoshlarni orasida "Facebook", "Telegram" va "Одноклассники" kabi o'sha vaqtda keng tarqalayotgan ijtimoiy tarmoqlarni taqilash taklifini ham o'rtaga tashlagan [13]. Ammo harakat tomonidan bu kabi ijtimoiy tarmoqlarning texnik va boshqa imkoniyatlarini cheklash masalasi ko'rib chiqilayotganligi haqida noto'g'ri axborot berilganligi haqida raddiya berilgan [14]. Qo'shimcha qilinishicha, ushbu davrda harakat tomonidan internet tarmog'idagi milliy qismlarni yanada boyitish hamda foydali resurslarni ko'paytirish borasida qator ishlar amalga oshirilgan. "MIT.uz" – milliy internet tanlovi, talabalar internet harakati, "Intellect2all" – axborot texnologiyalari tanlovi kabi loyihalar esa misol sifatida keltirilgan.

2001-yilda tashkil etilgan "Kamolot" YoIH o'tgan davr mobaynida yoshlarni hayotiga kirib borib, ularning ma'lum bir qismini o'z atrofida birlashtirishga, o'z dasturi va ustavida belgilangan maqsad va vazifalarni imkon darajasida bajarishga harakat qilib keldi. Tashkilot tomonidan yoshlarni har taraflama qo'llab-quvvatlash, huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularning hayotda o'z o'rnini egallashiga ko'maklashish bo'yicha bir qancha ishlar amalga oshirilgan.

O'zbekistondagi turli yoshlarni tashkilotlari muassisligida "Turkiston", "Molodej Uzbekistana", "Tong yulduzi", "Klass" kabi gazetalar, "Yosh kuch", "Sirli olam", "Yoshlik", "Sinforsch", "G'uncha", "Gulxan" kabi jurnallar nashr etib kelangan [15;632-b]. Nashrlarning mazmuni ma'lum bir yosh toifalari uchun mo'ljallangan bo'lib, ularda yoshlarni va ayniqsa bolalarga foydali bo'lgan, tarbiyaviy ahamiyatga ega, turli xil maqolalar, yangiliklar, hikoyalar, tanlovlardan yoritilib kelangan. Hali internet va ijtimoiy tarmoqlar keng ommalashmagan chog'larda yuqorida qo'shimcha qismlarni amalga oshirilgan. "MIT.uz" – milliy internet tanlovi, talabalar internet harakati, "Intellect2all" – axborot texnologiyalari tanlovi kabi loyihalar esa misol sifatida keltirilgan.

Ayrim o'rnlarda "Kamolot" YoIH faoliyatida qo'lga kiritgan yutuqlari kamchiliklariga nisbatan ko'proq ekanligi, alohida yutuqlari sifatida yoshlarni tizimida oliy ta'lim muassasalari, kollej-litseylar va maktablarga ya'ni eng quyi pog'onagacha bir qator loyihalar ommalashtirilganligini aytildi. Bular qatoriga "Kamolot shaxmat taxtasi", "Kamolot futbol kubogi", "Munozara-debat klubi", "Siz qonunni bilasizmi?", "Siz tarixni bilasizmi?", "Yosh chegarachilar", "Shunqorlar" kabi 60 — 70 tacha loyihalar keltiriladi. Ta'kidlanishicha, bu kabi loyihalar butun yoshlarni ommasiga emas, balki yoshlarni qatlarning qaysidir bir vakiliga foydali bo'lgan. Boshqa tarafdan hukumat "Kamolot" YoIH harakatidan o'zining ayrim "topshiriq" larini bajartirish uchun foydalanib kelganligi, ushbu vaziyatda harakat yoshlarga yoqmaydigan loyihalarni ham amalga oshirishga majbur bo'lgan. Misol uchun, uzoq yillar paxta yig'im-terim jarayonlarida go'yoki yoshlarni faolligini oshirish uchun "Kamolot" YoIH a'zolari mas'ul etib tayinlangan. Muddatli harbiy xizmatni o'tab kelib, to'lov-kontrakt asosida o'qishga kirgan va imtiyoz olayotgan talabalar ham "Kamolot" YoIH orqali majburiy obodonlashtirish ishlariga

jalb qilingan. Yoki bo'lmasa viloyat va tuman hokimliklari o'zlarini ayrim tadbirlarida bo'sh joylarni to'ldirish uchun "Kamolot" YoIH ni "ishga solgan" [16]. Shuningdek, harakat tizimlari tomonidan mahallalardagi kam ta'minlangan oila farzandlari, nogiron bolalar, voyaga yetmaganlar nozirligi hisobida turgan o'smirlarga bepul darsliklar va kitoblar, o'quv qurollari, kiyim-kechak, sport anjomlari va bolalarining yozgi dam olish oromgohlariga bepul, imtiyozli narxdagi yo'llanmalar olib berilganligini xam alohida urg'ulash lozim [12;32-b]. Qayd etilishicha, 2016-yilning 1-yanvar holatiga, "Kamolot" YoIH ning 14 mingdan ortiq boshlang'ich tashkilotlari hamda 4 mln dan ortiq a'zolari bo'lgan [17]. Biroq, ushbu raqamlar haqiqiy holatni aks ettirmagan, deb hisoblash mumkin. Chunki harakatning kuyi tizimlari o'z hisobotlarda sun'iy ravishda ko'rsatkichlarni yuqori ko'rsatishga intilib, a'zolar sonini oshirib ko'rsatgan holatlar uchragan. Shu bilan birga, a'zolikka qabul qilinganlarning yagona umumiyo ro'yxatining yuritilmaganligi ham ushbu ma'lumotlarning ishonchli ekanligiga shubha bilan qarashga majbur qiladi. Umuman olganda, 2016-yil holatiga ko'ra, adliya organlari ro'yxatidan o'tgan yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qiluvchi nodavlat notijorat tashkilotlar soni 641 ta ekanligi, xususan "Yoshlar tashabbuslari" markazi, siyosiy partiyalar huzurida "Yoshlar qanot" lari kabi tashkilotlar ham faoliyat yuritishi qayd qilingan [18;46-b].

2017-yil 30-iyunda O'zbekiston "Kamolot" "Kamolot" YoIH ning IV qurultoyi bo'lib o'tdi. Unda Prezident Shavkat Mirziyoyev nutq so'zlab, tashkilot faoliyatidagi jiddiy kamchilik va nuqsonlarni sanab o'tdi. Ta'kidlanishicha, "Kamolot" butun O'zbekiston yoshlarini birlashtirgan, tom ma'nodagi ommaviy harakatga aylana olmagan. U asosan o'z atrofida Harakat faoliyatiga xayrixoh bo'lgan yoshlarni uyushtirib, faqat ularni qiziqtirgan masalalar yuzasidangina ish olib borgan. "Kamolot" YoIH yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish bo'yicha o'zini haqiqiy yoshlari tashkiloti sifatida ko'rsata olmadi. Buning sabablari o'laroq, "Kamolot"ni jamoat tashkiloti sifatida tuzib, lekin undan katta bir vazirlik vazifasini talab qilinganligi, unga juda keng va ulkan vazifalar topshirilib, ammo ularni bajarish uchun zarur huquqiy va amaliy vakolatlar, tegishli imkoniyat va imtiyozlar yaratib berilmaganligi ta'kidlandi. Shuningdek, tashkilot rahbarlari va xodimlari tomonidan ishga rasmiyatchilik bilan, yuzaki va loqayd munosabatda bo'lish, turli salbiy holatlarga yo'l qo'yilayotganligi, ko'pgina viloyat va tumanlarda "Kamolot" tashkilotlari uchun binolar yetishmasligi, ularning moddiy-texnik bazasi nochorligi, zarur mebel va inventarlar, aloqa va tashkiliy texnika vositalari bilan yetaricha ta'minlanmagani, xizmat mashinalari yo'qligi ham ishga salbiy ta'sir ko'rsatgan. Harakatning markaziy idorasida ham mehnat va hayot tajribasiga ega bo'lgan malakali kadrlarning etishmasligi, tizimda ishlayotgan xodimlarni moddiy rag'batlantirish va ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga etaricha e'tibor berilmaganligi, shuningdek, oylik maoshlarining kamligi ham tashkilotning samarali faoliyatiga to'siq bo'lgan. Harakatning joylardagi tuzilmalari faoliyati tor doirada cheklanib, asosan o'quvchi-yoshlarga qaratildi. Buning natijasida yoshlarning katta qismiga harakatning so'zi ham, amaliy ta'siri ham yetib bormagan. Ayniqsa, uyushmagan yoshlari bilan ishslash masalasi e'tibordan chetda qolib ketgan [19].

Xullas, O'zbekistonda 1991–2016-yillar davomida turli nomlar ostida faoliyat yuritgan respublika darajasidagi yoshlari tashkilotlari bir qator ishlarni amalga oshirgan bo'lsa-da, ular faoliyatida bir-biriga o'xhash, tizimli kamchiliklar kuzatilgan. Har bir tashkilot tugatilishida ular tomonidan yo'l qo'yilgan xato va muammolar aniq ko'rsatilgan bo'lsa-da, keyingi tashkilotlar ham xuddi shunday kamchiliklarni takrorlagani, tizimda chuqur ildiz otgan muammolar mavjud bo'lganligini ko'rsatadi. Buning sabablari o'laroq, respublikada yoshlari

bilan ishslash tizimi yaxshi yo'lga qo'yilmaganligi, "Yoshlar ittifoqi", "Kamolot jamg'armasi", "Kamolot" YoIH kabi nomlardagi tuzilmalarning tashkilot sifatida to'liq shakllana olmaganligi, eng asosiysi, hukumat tomonidan ularga etarli darajada e'tibor qaratilmaganligini keltirish mumkin. Chunki ushbu davr mobaynida faoliyat yuritgan hech bir tashkilotga davlat byudjeti hisobidan barqaror mablag' ajratilmagan. Bundan tashqari, tashkilotlar nomigagina yangilanib, tashkiliy tuzilmasi va faoliyat yo'naliшlarida amaliy o'zgarishlar qilinmagani, ish uslubi va mazmunining deyarli bir xil qolgani natijasida, ular yoshlar hayotida ta'sir o'tkaza oladigan samarali kuchga aylana olmagan. Buning natijasida ko'pchilik yoshlar o'zini chetda qolgan qatlam sifatida his qilib kelishgan. Ko'plab hollarda tashkilotlar "yuqoridan berilgan topshiriqlar" asosida ish olib borishgan. Boshqa tarafdan esa, tashkilotlar asosiy vazifasi hisoblangan yoshlar muammolari bilan ishslash, ular bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilish o'rniغا hisobot uchun qo'l keladigan "tadbirbozlik" ga ko'proq e'tibor qaratishgan. Yuqoridagi kabi omillar ham ushbu davrda yoshlar bilan ishslashda samarali va tizimli yondashuvning yetishmaganligini ko'rsatadi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Тангриев Л.Х. Ёшлар сиёсат субъекти: бандлик муаммоси. Сиёсий фанлар номзод дисс.. – Тошкент, 2001.
2. Рахимов Ш.А. Ўзбекистон республикасида ёшларга оид давлат сиёсатининг амалга оширилиши (1991 – 2018 й.й): т.ф.ф.д. дисс... – Тошкент, 2020.
3. "Туркистон", 1992-1993-yillar sonlari.
4. Шермуҳаммадов Б.Ш. Ёшлар орасида миллий ғоя тарғиботи самарадорлигини ошириш ("Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати фаолияти мисолида): п.ф.д. дисс... – Тошкент, 2016.
5. Туркистон, 1993 йил, 20 апрел.
6. Ўзбекистон овози, 26 март, 2001 йил.
7. O'zbekiston yoshlarining "Kamolot" ijtimoiy harakati faoliyatini tashkil etishga ko'maklashish to'g'risida. Vazirlar Mahkamasining 30.05.2001 yildagi 240-sun qarori. <https://lex.uz/ru/docs/328187>
8. "O'zbekiston belgisi" ko'krak nishoni to'g'risidagi nizomga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida. 04.08.2003 yildagi PF-3290-sun farmon <https://lex.uz/docs/175180>
9. O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari safida muddatli harbiy xizmatni o'tayotgan harbiy xizmatchilarga beriladigan imtiyozlar tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida. 31.10.2005 yildagi PQ-213-sun qaror <https://lex.uz/docs/899316?otherlang=1>
10. Yosh oilalarni moddiy va ma'naviy qo'llab-quvvatlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida. 18.05.2007 yildagi PF-3878-sun farmon. <https://lex.uz/ru/docs/1200664>
11. Mamlakatning ijtimoiy hayotida faol qatnashayotgan yosh oilalarni uy-joy bilan ta'minlashni yanada qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida. Vazirlar Mahkamasining 08.09.2014 yildagi 250-sun qarori <https://lex.uz/docs/-2458685>
12. Топилдиев О. Ёшлар – келажак бунёдкорлари.–Наманган, 2013. – 158 б;
13. <https://oz.sputniknews.uz/20160121/1603176.html> Murojaat sanasi 10.04.2025.
14. [https://kun.uz/news/2016/01/22/%E2%80%9Ckamolot%E2%80%9D-yoshlar-ijtimoiy-harakati-ijtimoiy-tarmoqlar-ishi-cheklanganligi-haqidagi](https://kun.uz/news/2016/01/22/%E2%80%9Ckamolot%E2%80%9D-yoshlar-ijtimoiy-harakati-ijtimoiy-tarmoqlar-ishi-cheklanganligi-haqidagi?q=%2Fuz%2Fnews%2F2016%2F01%2F22%2F%E2%80%9Ckamolot%E2%80%9D-yoshlar-ijtimoiy-harakati-ijtimoiy-tarmoqlar-ishi-cheklanganligi-haqidagi) Murojaat sanasi 10.04.2025.
15. N.Jo'rayev. O'zbekiston tarixi: (Milliy istiqlol davri) 3-kitob. – Toshkent: "Sharq", 2011. – 736 b;

16. Ta'limni inqirozga eltgan sabablar,adolatsiz test tizimi va "Kamolot" haqida <https://www.youtube.com/watch?v=VH5NEif5FtY> Murojaat sanasi 10.04.2025.
17. [https://kun.uz/news/2016/01/22/%E2%80%9Ckamolot%E2%80%9D-yoshlar-ijtimoiy-harakati-ijtimoiytarmoqlar-ishi-cheklanganligi-haqidagi](https://kun.uz/news/2016/01/22/%E2%80%9Ckamolot%E2%80%9D-yoshlar-ijtimoiy-harakati-ijtimoiytarmoqlar-ishi-cheklanganligi-haqidagi?q=%2Fuz%2Fnews%2F2016%2F01%2F22%2F%E2%80%9Ckamolot%E2%80%9D-yoshlar-ijtimoiy-harakati-ijtimoiytarmoqlar-ishi-cheklanganligi-haqidagi) Murojaat sanasi 10.04.2025.
18. Ўзбекистон ёшлари мустақиллик йилларида : фанларапо ўрганиш муаммолари. – Тошкент: "Наврӯз", 2018. – 224 б;
19. Prezident Shavkat Mirziyoevning "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakatining IV qurultoyidagi nutqi <https://president.uz/oz/lists/view/729> Murojaat sanasi 10.04.2025.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

Nº 5 (5) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb
muammolari” elektron jurnali 2020-yil
6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan
davlat ro’yxatiga olingan.**

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:
100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy
tumani, Kichik Beshyog’och ko’chasi,
70/10-uy. Elektron manzil:
scienceproblems.uz@gmail.com
Bog’lanish uchun telefon:
(99) 602-09-84 (telegram).